

Провадия предъ София, който градъ евентуално могълъ да бжде напустнатъ отъ колонията, понеже не билъ отъ такова голѣмо значение. Както ще се види по-доле, когато по-късно западнала цѣлата дубровнишка търговия въ полуострова и сж се правили опити за възобновяването ѝ, презъ 1699 година се предлагало основаването на единствена търговска кжща въ Провадия за закупуване голѣми количества кожи, които да се продаватъ въ София срещу добра печалба. Града Провадия изглежда, че е останалъ още вѣкове подъ редъ, голѣмо стоварище на добитѣкъ, кожи и вълна, кждето сж идвали търговци отъ вжтрешността на полуострова за да ги закупуватъ и изнасятъ на близки и далечни пазари. Търговията на дубровчанитѣ, обаче, въ това тържище намалявала отъ година на година. По подобие на другитѣ градове нѣколцината дубровчани, които останали въ Провадия, продължили една ограничена по размѣри и капитали експортна търговия; последната далечъ вече не се ползвала съ предиднитѣ специални привилегии, давани отъ турскитѣ власти. Стопанската политика на Турция къмъ края на 17 в. се ориентирала все повече къмъ търговски връзки съ държавитѣ отъ западна и централна Европа. Въ Цариградъ почнали бързо да се настаняватъ посланици на тѣзи държави, които всячески улеснявали стопанскитѣ връзки между обширната турска империя и европейскитѣ земи. Всичко това ставало за смѣтка на дубровнишката търговия въ Балканския полуостровъ. Дубровчанитѣ отдавна вече не били главни импортьори на манифактурни стоки. За това и тѣ мжчно могли да се издържатъ само съ износа на кожи при голѣмитѣ разноски, свързани съ тѣхното сжществуване въ България.

Макаръ положението на дубровчанитѣ да ставало все по-тежко, презъ 1678 г. въ Провадия сж останали все още нѣколцина дубровчани. Отъ Цариградъ назначили за драгоманинъ на посланицитѣ провадийския търговецъ Николо ди Марко Мили. По поводъ преговоритѣ съ турцитѣ билъ изпратенъ отъ Провадия търговеца Никола Милевичъ, който навѣрно не е билъ другъ, а сжщия Мили. Самитѣ преговори съ турцитѣ относно намаление размѣритѣ на годишния данѣкъ на дубровчанитѣ не се развивали добре. Турцитѣ не отстъпвали, защото нѣмали вече особенъ интересъ отъ малката търговия на дубровчанитѣ, а последнитѣ обеднявали все повече и повече, поради пълното имъ измѣстване отъ търговцитѣ на Англия, Франция и Австрия въ турскитѣ пазари.

Най-последнитѣ сведения, които съхранява дубровнишкия архивъ за търговската и стопанска дейностъ на дубровчанитѣ въ гр. Провадия, сж отъ 1688 година. Това сж едни аварийни смѣтки на Лука Барка, дубровчанинъ, живущъ въ Цариградъ, които той представилъ на французкия търговски консулъ въ турската столица и съ които той поискалъ да бждатъ разпредѣлени загубитѣ, понесени отъ една авария между всички дубровнишки търговци, които изнасяли стоки отъ българскитѣ земи. Въ изложението е казано, че сж изнесени по море презъ Варна разни видове кожи отъ Провадия, Русе и Шуменъ. Самъ Лука Барка изнесълъ отъ Провадия и Русе кожи за 3000 пиастри¹⁾. Въ смѣткитѣ

¹⁾ „... et a lui Lucha Barcha per 3000 piastre in corami transportati da Provato e Rustschik ...“ fasc. 37 № 1784.